ZIEKE VROUW (78) WIL NIET VOORTLEVEN ZONDER MAN (83) DIE AAN TERMINALE

MAN EN VROUW PLEGEN SAMEN

In de omgeving van Leuven is gisterochtend een bejaard echtpaar begraven waarvan man en vrouw tegelijk euthanasie pleegden. De 83-jarige man had terminale kanker en zijn zieke echtgenote wilde niet alleen achterblijven. **WERNER ROMMERS**

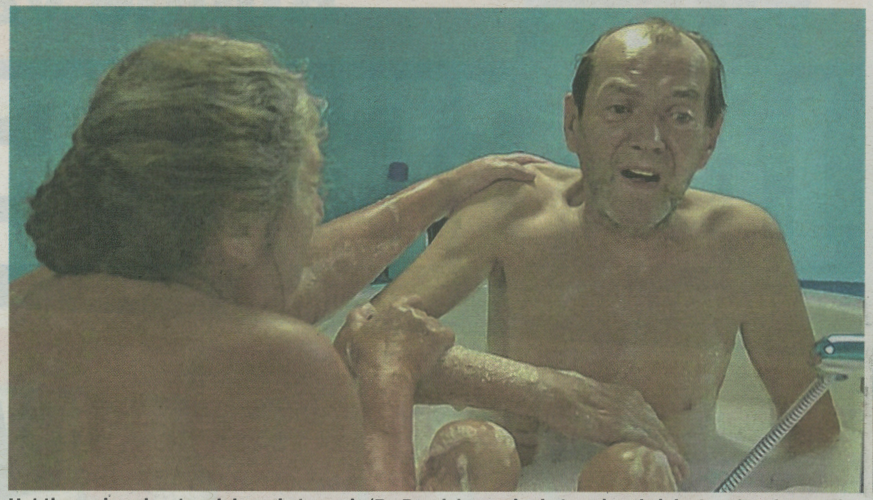

Het thema is ook actueel door de tv-serie 'De Ronde', waarin de terminaal zieke Lou (Paul Wuyts) samen met zijn vrouw Nora (Reinhilde Decleir) uit het leven wil stappen. © vrt

Kennissen en buren van het koppel reageerden gisteren erg sereen op het overlijden – afgelopen dinsdag – van zowel M. (83) als H. (78) 'M. was al heel lang erg ziek. Hij had kanker, zag daar enorm van af en had niet lang meer te leven', vertelt een goede kennis. De omgeving van het overleden echtpaar vroeg gisteren nadrukkelijk dat de privacy van het echtpaar zou worden gerespecteerd.

© edm

OP DIT ONDERWERP RUST NOG ALTIJD EEN ZWAAR TABOE. DAT IS JAMMER, OMDAT HET ZEER STERK LEEFT ONDER BEJAARDE MENSEN DIE NA EEN JARENLANG EN GELUKKIG HUWELIJK NIET PLOTS ALLEEN WILLEN ACHTERBLIJVEN

Marc Cosyns, stervensbegeleidingsexpert

'Joviale mensen'

'Ook met de gezondheid van zijn vrouw was het de laatste tijd enorm achteruitgegaan. Ze was erg vermagerd, was moeilijk te been, ze kwam nog amper buiten. Ze zag er waarschijnlijk het nut niet van in om haar man te overleven, vermoedelijk maar voor even, gelet op haar gezondheid. Ze hadden geen kinderen, amper familie. Ik begrijp de keuze die ze maakten. Er was ook lang en diep over nagedacht.'

De rouwbrief die in het dorp hangt, vermeldt beide namen en het feit dat ze op dezelfde dag 'godvruchtig overleden'. Op de begrafenis gisterochtend was veel volk uit het dorp aanwezig. 'Iedereen in het dorp kende hen', vertelt een bewoner. 'Ze woonden hier dan ook al vele tientallen jaren. Zij is nog lid geweest van het plaatselijke kerkkoor. Het echtpaar nam ook jarenlang deel aan de activiteiten van de plaatselijke KWB-afdeling. Hele joviale mensen. *(lacht)* Zij was een echte spraakwaterval.'

Volgens de begrafenisondernemer bereidde het echtpaar hun afscheid weken geleden tot in alle details voor. 'Zoals tegenwoordig zovele mensen doen', aldus Gilbert Pues. Afgelopen dinsdag overleed het echtpaar dan thuis, nadat ze een tijd geleden een dokter bereid hadden gevonden hun wens tot euthanasie uit te voeren. Op de sobere afscheidsplechtigheid werd niet verwezen naar het gezamenlijke overlijden, aldus parochiepriester Theo Borgermans.

Na overlijden

Het gebeurt zeer zelden in ons land dat de bejaarde partner van een terminale patiënt besluit om ook euthanasie te vragen, 'om zo niet alleen achter te blijven', aldus dokter en stervensbegeleidingsexpert Marc Cosyns. 'Op dit onderwerp rust nog altijd een zwaar taboe. Dat is jammer, omdat het zeer sterk leeft onder bejaarde mensen die na een jarenlang en gelukkig huwelijk niet plots alleen willen achterblijven. Zeker wanneer er geen kinderen zijn.'

ZE HADDEN GEEN KINDEREN, AMPER FAMILIE. IK BEGRIJP DE KEUZE DIE ZE MAAKTEN

Kennis van het koppel

Cosyns hoopt daarom ook op een debat. 'Want we moeten helaas vaststellen dat bij hoogbejaarde mensen de cijfers van zelfdoding enorm hoog liggen én stijgen *(zie stuk hiernaast)*. Wanneer we naar de reden daarvan kijken, blijkt zeer vaak dat die zelfdodingen volgen op het overlijden van de partner. Terwijl een toch veel waardiger einde via onze euthanasiewetgeving ook een mogelijkheid vormt', meent Cosyns.

Volgens professor palliatieve geneeskunde Wim Distelmans, voorzitter van de federale commissie euthanasie, had dit koppel volgens de wet 'recht op levensbeëindiging. Voor beide partners was er sprake van ondraaglijk lijden en een medisch uitzichtloze situatie.'

'Het zou anders zijn, mocht de niet-terminale partner nog in goede gezondheid verkeren. Al mogen we die discussie toch ook eens gaan voeren', beklemtoont Distelmans, die ook verwijst naar de fictiereeks *De Ronde*, waarin het thema van een terminale man die samen met zijn echtgenote zelfmoord wil plegen een van de verhaallijnen is.

Eenzaamheid

Distelmans volgt met veel belangstelling de discussie die op dit moment in Nederland wordt gevoerd. 'Daar bespreekt men de mogelijkheid om mensen van boven de 70 jaar de kans te geven uit het leven te stappen wanneer zij te kennen geven dat hun leven *voltooid* is.'

'Niet iedereen wil honderd jaar worden', aldus nog Cosyns, die het van de betrokken arts 'zeer moedig vindt dat hij de innigste wens van dit koppel heeft willen respecteren.'

Cosyns: 'Vergeet ook niet dat heel veel van onze bejaarden in grote eenzaamheid leven.'

© mhb

VOLGENS DE WET HADDEN ZE RECHT OP LEVENSBEËINDIGING, WANT VOOR BEIDE PARTNERS WAS ER SPRAKE VAN ONDRAAGLIJK LIJDEN EN EEN MEDISCH UITZICHTLOZE SITUATIE

Wim Distelmans, voorzitter federale commissie euthanasie

KANKER LIJDT

EUTHANASIE

Het koppel werd gisteren onder grote belangstelling begraven in deze kerk. © Kms

Meeste zelfdoding bij hoogbejaarde mannen

Onder hoogbejaarde mannen van boven de 85 jaar komt zelfdoding het vaakst voor, zo blijkt het cijfers van het Vlaams Agentschap Zorg & Gezondheid. Bij vrouwen ligt de piek tussen 50 en 70 jaar.

'De redenen voor die hoge cijfers bij 85-plussers zijn divers', zegt directrice Grieke Forceville van de Zelfmoordlijn. 'Er is bijvoorbeeld nog altijd veel te weinig aandacht voor depressies bij oudere mensen. Die komen nochtans vaak voor, door de lichamelijke beperkingen, maar ook doordat de vaak meerdere verlieservaringen met zich meedragen. Ze hebben bijvoorbeeld een kind of partner verloren. Maar veel signalen van die depressie – slecht eten en slapen bijvoorbeeld – worden niet opgemerkt, of men wijt ze aan de leeftijd.'

'We stellen ook vast dat de doodsintensiteit bij deze groep veel groter is, waarbij zwaardere middelen worden gebruikt', aldus nog Forceville. 'Dan is er nog het lichamelijke aspect, waarbij oudere mensen sneller bezwijken. Het is ook een feit dat het langer duurt voordat deze mensen gevonden worden omdat ze vaak alleen wonen, waardoor er heel vaak geen hulp meer kan baten.'

In Vlaanderen sterven er jaarlijks zo'n duizend mensen als gevolg van zelfdoding. Dat is bijna drie personen per dag, en anderhalve keer meer dan het Europese gemiddelde. (WER)

Wie vragen heeft over zelfdoding, kan dag en nacht bellen naar de zelfmoordlijn op het gratis nummer 02-649.95.55, of kan terecht op www.zelfmoordlijn.be